- ကန်သင်းများကို ခိုင်ခန့်အောင်ပြုလုပ်ပြီး ကြွက်တွင်းများ မရှိစေရန် ဂရုစိုက်ပါ။
- ရေလွှမ်းနေစဉ်အတွင်း ဒီရေကျချိန်တွင် ကွင်းအတွင်းမှ ရေထုတ်ပါ။ မရိတ်မီ ၂ ပတ်အလိုတွင် ရေဖောက်ထုတ်ပါ။

၇။ ပေါင်းမြက်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

- မြေကိုပေါင်း ကင်းစင်အောင် ထယ်ထိုးထွန်ယက်ပါ၊ ပထမအကြိမ်နှင့် ဒုတိယအကြိမ် မြေပြင်ချိန်အတွင်း ပေါင်းမြက်များ စုံလင်အောင် ပေါက်ပါစေ။ မြေကို ၇-၁၀ ရက်ခြား၍ ထယ်ထိုး ထွန်မွှေပါ။
- ရွှေ့ပြောင်းမစိုက်မီ သမန်းပြင်ပြီး မြက်ခေါင်းကောက်ပါ။
- အတန်းလိုက်စိုက်ပါက ရေထုတ်ပြီး သမန်းနိုးကိရိယာဖြင့် ကြားပေါင်းလိုက်ပါ။
- ပေါင်းနှိမ်နင်းခြင်းနှင့် လက်ပေါင်းလိုက်ခြင်းကို စပါးစိုက်ပြီး ၃၀ - ၄၅ ရက် မတိုင်မီ အပြီးဆောင်ရွက်ပါ။
- ရေလွှမ်းနစ်မြုပ်သော နေရာအများစုတွင် ပေါင်းပြဿနာ ကျရောက်မှု နည်းသော်လည်း တိုက်ရိုက်အစေ့ချစနစ်ကို အသုံးပြုပြီး ပေါင်းမြက်ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်လေ့ရှိပါက ပေါင်းအမျိုးအစားပေါ် မူတည်၍ မှတ်ပုံတင်ထားသော ပေါင်းသတ်ဆေးကို ဆေးညွှန်းတွင် ပါဝင်သော ညွှန်ကြားချက်များနှင့် ထောက်ခံနှုန်းထားအတိုင်း စနစ်တကျ အသုံးပြုပါ။ ဥပမာ၊ အဓိက ကျရောက်သော ပေါင်းအမျိုးအစားသည် မြက်နှင့် မြက်မုံညင်းမျိုးရင်းများ ဖြစ်ပါက အောက်ဖော်ပြပါ ပေါင်းသတ်ဆေးတို့ကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ပေါင်းသတ်ဆေး အမည်	တစ်ဧကအတွက် ဆေးနှုန်းထား (g a.i/ac)	အသုံးပြုရမည့် အချိန်
ပေါင်းပင်မပေါက်မီ အသုံးပြုရသော ပေါင်းသတ်ဆေး Pretilachlor+safener	၁၅၀-၃၀၀ ml EC a.i.	စပါးစိုက်ပြီး ၃ ရက် အကြာ
ပေါင်းပင်ပေါက်ပြီးမှ အသုံးပြုရသော ပေါင်းသတ်ဆေး Fenoxaprop + Ethoxy Sulfuron	၃၁ ml EC a.i.	စပါးစိုက်ပြီး ၁၀ - ၂၀ ရက် အကြာ
ပေါင်းပင်ပေါက်ပြီးမှ အသုံးပြုရသော ပေါင်းသတ်ဆေး Bispyribic-sodium	၅-၈ ml SL a.i.	စပါးစိုက်ပြီး ၁၄ - ၂၂ ရက် အကြာ

၈။ ပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

- ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ဖျက်ဆီးမှု ရှိ/မရှိကို အမြဲမပြတ် ကွင်းဆင်း၊ ကင်းထောက်၊ စစ်ဆေးပြီး ပိုးသတ်ဆေးကို လိုအပ်မှသာ အသုံးပြုပါ။
- စပါးပင်ဖြစ်ထွန်းမှု အစောပိုင်းကာလ(၃၀-၄၀)ရက်အတွင်း ပိုးမွှားကျရောက်မှုကြောင့် အရွက်များပျက်စီးမှု ဖြစ်ပေါ်ပါက စပါးပင်မှ အစားထိုး ပြန်လည်ရှင်သန်နိုင်ပါသည်။
- ပိုးမွှားရောဂါများ ရှင်သန်ခိုအောင်းရာ နေရာဖြစ်သော ပေါင်းပင်များနှင့် ပင်ကြွင်း၊ ပင်ကျန်များကို သုတ်သင် ရှင်းလင်းပါ။
- ကြွက်ကြောင့်သီးနှံလေလွင့်ဆုံးရှုံးမှု လျော့နည်းစေရန်
  - (က) ပတ်ဝန်းကျင် သီးနှံခင်းများနှင့် စိုက်ချိန် / ရိတ်ချိန် ညီအောင် ဆောင်ရွက်ပါ။
  - (ခ) စိုက်ခင်းနှင့် ဘေးပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပေါင်းမြက် ကင်းစင်အောင် ရှင်းလင်းပါ။
  - (ဂ) ကြွက်ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို သားမပေါက်ခင် အချိန်တွင်လက်ဦးမှု ရယူနှိမ်နင်းနိုင်ရန်အတွက် စစိုက်ချိန်တွင် တစ်ကြိမ် သီးနှံမပေါ်ခင်တွင် တစ်ကြိမ် မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
  - (ဃ)ကြွက်ထောင်ချောက်ထောင်ခြင်း၊ ကြွက်ကျင်းများ တူးဖော်၍ ကြွက်ဖမ်းခြင်း၊ ကြွက်များအား လူအင်အားဖြင့် ခြောက်လှန့်ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ကြွက်ကာပစ္စည်းများ အသုံးပြုခြင်း၊ ထောင်ချောက်သီးနှံဖြင့် ကြွက်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း (Trap Barrier System)၊ ကြွက်တို့၏ သားရဲကောင်များ မွေးမြူခြင်း၊ ကြွက်မုဆိုးများ၏ အကူအညီရယူ၍ ကြွက်ဖမ်းခြင်း၊ ကြွက်ဆေးချခြင်း လုပ်ငန်းများကို လူထုလှုပ်ရှားမှုအသွင်ဖြင့် တစ်ကွင်း တစ်ဆက်တည်း ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၉။ ရိတ်သိမ်းချိန်နှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းစနစ်များ

- မောင်းညိုချိန် (စပါးအနှံ၏ ၈၀-၈၅ % ရင့်မှည့်ချိန်)တွင် ရိတ်သိမ်းပြီး ချက်ချင်းခြွေလှေ့ပါ။
- ၂ - ၃ ရက် နေဖြင့် အခြောက်လှန်းပါ။ လိုအပ်ပါက အခြောက်ခံ ကိရိယာ အသုံးပြုပြီး အပူချိန် ကို ၄၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ခန့် ထား၍ အခြောက်ခံပါ။
- ကွန်ကရစ်တလင်း(သို့) မိုးကာခင်းတွင် နေလှန်းပါက အထူ ၂ လက်မထက် မပိုပဲ ခပ်ပါးပါးလှန်းပါ။ ခြောက်သွေ့မှု ညီညာစေရန် နာရီဝက်ခြား တစ်ကြိမ် အထက်အောက် လှန်ပေးပါ။
- မြင့်မားသော အပူချိန် (၅၄.၄ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်) တွင် အခြောက်မခံသင့်ပါ။
- စပါးစေ့အစိုဓာတ်သည် မျိုးစပါးအတွက် ၁၂% နှင့် ကြိတ်ခွဲစားသုံးမည့် စပါးအတွက် ၁၄% ထားရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။
- မျိုးစေ့များကို သန့်စင်ပြီး လေလုံစွာ ပိတ်ထားနိုင်သော ပုံး၊ ပေပါ၊ အိတ် စသည့်ပစ္စည်းများ (ဥပမာ ဟာမက်တစ် အိတ်) ထဲသို့ ထည့်သွင်းပါ။
- ထို့နောက် လေဝင်လေထွက်ကောင်းပြီး ပိုးမွှား၊ ကြွက်၊ ငှက် တို့မှ ကာကွယ်ထားသော သိုလှောင်ရုံအတွင်း စနစ်တကျ သိုလှောင်ပါ။
- စပါးသိုလှောင်ထားရာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖိတ်စင်ကျန်ရစ်ခဲ့သော စပါးစေ့များကို ချက်ချင်းသန့်စင်ဖယ်ရှားပါ။
- သိုလှောင်ရုံကို ခြောက်သွေ့သန့်ရှင်းအောင် ထားပါ။

စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
စပါးသီးနှံဌာနခွဲ

ရေတက်၊ ရေကျ နှင့် ရေလွှမ်းနစ်မြုပ်သော နေရာများအတွက် သင့်လျော်သော မိုးစပါးစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ

၂၀၁၆ ခုနှစ် မေလ

၁။ သင့်လျော်သော စပါးမျိုးရွေးချယ်ခြင်း

- စားသုံးမှု အရည်အသွေးနှင့် အထွက်နှုန်း ကောင်းမွန်သော ရေမြုပ်ခံ စပါးမျိုးသန့်ကို ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးပါ။

ရေတက်၊ ရေကျ၊ ရေလွှမ်းနစ်မြုပ်သောနေရာများအတွက် အသင့်တော်ဆုံးစပါးမျိုးများ

စပါးမျိုးအမည်	သက်တမ်း(ရက်)	အပင်အမြင့် (ပေ)	အမိုင်လိုစ် ပါဝင်မှု(%)	စပါးမျိုးအုပ်စု	အထွက်နှုန်း (တင်း)	ထူးခြားသော လက္ခဏာများ
ရေမြုပ်ခံစပါး-၁ * (ဆင်းနော ဆပ် ၁)	၁၄၃	၃.၃	၂၅.၀	လတ်ရှည်စင်	၈၀-၁၂၀	ရေမြုပ်ခံ
ရေမြုပ်ခံစပါး-၂ * (ဘီအာ ၁၁ - ဆပ် ၁)	၁၄၀	၃.၆	၃၀.၂	ဧဒိန်	၈၀-၁၂၀	ရေမြုပ်ခံ
ရွှေပြည်တန် *	၁၃၆	၃.၉	၃၃.၂	ဧည့်မထ	၈၀-၁၂၀	ရေမြုပ်ခံ၊ ရေဝတ်ခံ
ရွှေတားဆုပ်	နိုဝင်ဘာ ပထမပတ် ပန်းပွင့်	၄.၉	၂၂.၉	ဧည့်မထ	၇၀-၁၀၀	ဆားငံခံ၊ ရေမြုပ်နေသည့် အခြေအနေတွင် မျိုးညှောင့်ပေါက်နိုင်
နှံကား	အောက်တိုဘာ တတိယပတ် ပန်းပွင့်	၅.၀	၂၅.၇	လတ်ရှည်စင်	၄၀-၆၀	ရေမြုပ်ခံဒေသစပါး

၂။ ပျိုးဘောင်ပြင်ဆင်ခြင်း

- ဒေသအလိုက် ရေတက်ရေကျ မှတ်တမ်းများအရ စိုက်ခင်း ရေလွှမ်းချိန်နှင့် ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးချိန် မတိုက်ဆိုင်စေရန် ပျိုးထောင်ချိန်ကို ချိန်ဆပျိုးထောင်ပါ။
- ပျိုးခင်းနေရာကို မြင့်သော၊ ရေမမြုပ်သော၊ သွင်းရေအတွက် ရေချိုအရင်းအမြစ်နှင့်နီးသော၊ လမ်းမီးရောင်နှင့်ဝေးသော၊ ရောဂါနှင့် ပေါင်းမြက်တို့ကင်းစင်သော၊ မြေဆီသြဇာထက် သန်သော၊ မြေနေရာကို ရွေးချယ်ပါ။
- အရည်အသွေးကောင်း မျိုးသန့်မျိုးစေ့ကို ပြာတီးသန့်စင်၍ ဆားရည်စိမ် ရွေးချယ်ပြီးမှ အသုံးပြုပါ။
- မျိုးစေ့အား ၁ ရက် ရေစိမ်ပြီးမှ ၁ ရက် (သို့) ၂ ရက်၊ စပါးစပ် ပြုချိန်အထိ မျိုးအုပ်ပါ။
- မျိုးစေ့မချမီ ၂ - ၃ ရက်အလိုတွင် ပျိုးဘောင်ပြင်ဆင်ပါ။
- တစ်ဧကစိုက်ခင်းအတွက် မျိုးစေ့ ၈ ပြည်မှ ၁ တင်းနှင့် ပျိုးဘောင်ဧရိယာ ၀.၁ ဧက (စိမ့်မြောင်းမြေဧရိယာမပါ) လိုအပ်ပါသည်။
- မြေပြင်ချိန်တွင် ပျိုးခင်း ၀.၁ ဧက အတွက် မြေဆွေး (သို့) နွားချေးဆွေး လှည်းတစ်စီး ညီညာစွာထည့်ပါ။
- ၃ပေခြားတိုင်း ၁ ပေ (သို့) ၁ ပေခွဲ အကျယ် စိမ့်မြောင်း တစ်ကြောင်း ဖော်ပါ။
- ပျိုးဘောင်မြေမျက်နှာပြင်ကို ညီညာအောင် ညှိပါ။
- ပျိုးဘောင်ဧရိယာ ၀.၁ ဧကအတွက် ၁၅ ပတ်လည် (N 15: P_2O_5 15: K_2O 15) ကွန်ပေါင်းမြေသြဇာ ၄ ပြည် နှီးဆီဘူး ၂ ဘူး ညီညာစွာထည့်ပါ။
- အညှောင့်ဖောက်ထားသော မျိုးစေ့များအား ပျိုးဘောင်ပေါ်သို့ ခပ်ကြဲကြဲချပြီး (ပျိုးသက် ၃၅ မှ ၄၀ ရက်သားအတွက် ၃ပေ ပတ်လည် ပျိုးဘောင်ပေါ်တွင် မျိုးစေ့ နို့ဆီဘူး၊ ၁ ဘူး ခွဲနှုန်း) မြေဆွေး/နွားချေးဆွေး/ စပါးခွံဖွဲပြာ ခပ်ပါးပါး ဖုံးအုပ်ပါ။
- ပျိုးဘောင်ကို အမြဲစိုအောင် ရေထိန်းထားပါ။ ပျိုးကြဲပြီး ၅- ၇ ရက်မှ စ၍ ပျိုးပင်သက်တမ်းတစ်လျှောက် အပင်အမြင့်ပေါ် မူတည်၍ ရေခပ်ပါးပါးထား၍ ရေသွင်းရေထုတ် ပြုလုပ်ပါ။
- လိုအပ်ပါကပိုးမွှား၊ ရောဂါကို စနစ်တကျ ကာကွယ်နှိမ်နင်းပါ ပျိုးမနုတ်မီ ၇ - ၁၀ ရက်ခန့်အလိုတွင် ပျိုးဘောင်ဧရိယာ ၀.၁ ဧက အတွက် ယူရီးယားဓာတ်မြေသြဇာ ၄ ပြည် နို့ဆီဘူး ၂ ဘူး ရေဖျော်လောင်း (သို့) ကြဲပက်ကျွေးပါ။
- ရွှေ့ပြောင်းမစိုက်မီ ပျိုးဘောင်ကို ပေါင်းကင်းစင်အောင် ဆောင်ရွက်ပါ။
- ပျိုးနုတ်ခါနီးအချိန်တွင် ရေသွင်းပေးခြင်းဖြင့် ပျိုးနုတ်ရ လွယ်ကူစေပြီး ပျိုးပင်များ ဒဏ်ရာရမှု သက်သာစေပါသည်။
- ပျိုးနုတ်ရာတွင် အမြစ်များ မပြတ်ရန် သတိထားရမည်။

၃။ စိုက်ခင်းမြေပြင်ခြင်း

- စပါးပြောင်းရွှေ့မစိုက်မီ ၁ လခန့်ကြိုတင်၍ မြေပြင်ပါ။
- မိုးရွာပြီး (သို့မဟုတ်) လုံလောက်သည့် အစိုဓာတ်ရရှိချိန်တွင် ထယ်အနက် ၆ - ၈ လက်မခန့် ထယ်ထိုးပါ။
- ထယ်ထိုးပြီး တစ်ပတ်အကြာတွင် ထွန်၂စပ်မွှေပါ။
- ပထမအကြိမ်ထွန်မွှေပြီး တစ်ပတ်အကြာတွင် ဒုတိယ အကြိမ် ထွန် ၂စပ်မွှေပါ။
- ဒုတိယအကြိမ်ထွန်မွှေပြီး တစ်ပတ်ခန့် (သို့) ပြောင်းရွှေ့ မစိုက်မီ ၁ ရက် အလိုတွင် နောက်ဆုံးအကြိမ် ထွန် ၂စပ် မွှေပါ။
- နောက်ဆုံးထွန် ၂ စပ်၏ ကြားတွင် မြေခံမြေသြဇာကို ညီညာစွာ ကြဲပက်ပါ။
- ကြမ်းတုံးရိုက်၍ မြေကို ညီညာအောင်ညှိပါ။

၄။ စိုက်စနစ်

(က) ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးခြင်း

- သက်လတ်စပါးမျိုးများအတွက် ပျိုးသက် ၃၀ ရက်သား၊ ရေမြုပ်မည်ဆိုလျှင် ၃၅ ရက်သားစိုက်ပါ။
- သက်ကြီးစပါးမျိုးများအတွက် ပျိုးသက် ၃၅ - ၄၀ ရက်သား၊ ရေမြုပ်မည် ဆိုလျှင် ၄၅ ရက်သားစိုက်ပါ။
- မြေခံမြေသြဇာမထည့်သွင်းမီနှင့် ရွှေ့ပြောင်းမစိုက်မီ အချိန် တို့တွင် ကွင်းအတွင်းမှ ရေထုတ်ပါ။
- ရေအလွန်နက်၍ ကွင်းအတွင်းမှ ရေမထုတ်နိုင်မှသာလျှင် စူးထိုး၍ စိုက်ပါ။
- ပျိုးနုတ်ပြီး တစ်ရက်အတွင်း ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးပါ။
- ပျိုးပင်အမြင့်သည် စိုက်ခင်းအတွင်းရှိ ရေမျက်နှာပြင်ထက် ပိုမြင့်နေရမည်။
- ကောက်ကွက် ၁ ကွက်လျှင် ပျိုးပင်လက်ဆ ၂ - ၃ ပင် သုံး၍ သမန်း အတွင်းသို့ ၁ - ၁.၅ လက်မထက် ပိုမနက်စေပဲ စိုက်ပျိုးပါ။
- တန်းကြား ပင်ကြားကို ၈ လက်မ × ၆ လက်မ (သို့) ၈ လက်မ × ၈ လက်မဖြင့် စိုက်ပျိုးပါ။
- စိုက်ပြီးတစ်ပတ်အတွင်း ကောက်ပင်ဖာပါ။

(ခ) အစိုသမန်းပြင်တွင် တိုက်ရိုက်အစေ့ချခြင်း

- ကောင်းမွန်သော မျိုးသန့်မျိုးစေ့ကို အသုံးပြု၍ မျိုးစေ့ နှုန်း ထားမှာ တစ်ဧကလျှင် ဒေသမျိုးများအတွက် ၁ တင်း နှုန်းနှင့် အထွက်ကောင်းမျိုးများအတွက် ၁ တင်းခွဲနှုန်း အသုံးပြုပါ။
- မျိုးစေ့အား ၂၄ နာရီ ရေစိမ်၍ မျိုးညှောင့်ထွက်အောင် ၄၈ မှ ၇၂ နာရီ မျိုး အုပ်ပါ။ သမန်းစားခြင်းမှ သက်သာရန်ဖြစ်ပါသည်။
- အပင်သက်တမ်း (၂၅-၃၀) ရက် နောက်ပိုင်းတွင် ရေလွှမ်း ဒဏ်ကို ပို၍ ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်းကြောင့် စိုက်ချိန်ကို လိုအပ်သလို ချိန်ဆ စိုက်ပျိုးပါ။
- ကြဲပက်စိုက်ပျိုးရာတွင် သမန်းကောင်းအောင် ပြုပြင်ပြီး ရေထုတ်ပြီးစ (သို့) ရေစပ်စပ်အခြေအနေတွင် စိုက်ပျိုးပါ။
- မျိုးစေ့ချ ကိရိယာအသုံးပြု၍ စိုက်ပျိုးရာတွင် သမန်းပြင်ညီညာ အောင် ပြုလုပ်ပါ။ စာပါးစပ်ပြု မျိုးစေ့များကို အသုံးပြု၍ တစ်ဧကလျှင် မျိုးစေ့ တစ်တင်းနှုန်း အသုံးပြု၍ မျိုးစေ့ချ ကိရိယာကို ချိန်ညှိ စိုက်ပျိုးပါ။

၅။ မြေသြဇာကျွေးခြင်း

အသုံးပြုရမည့်အချိန်	တစ်ဧကအတွက်မြေသြဇာနှုန်းထား
မြေပြင်ချိန်	တီစူပါ ၁/၄ အိတ် မှ ၁/၂ အိတ် (၁၂.၅ မှ ၂၅ ကီလို) ပိုတက်ရှ် ၁/၄ အိတ် မှ ၁/၂ အိတ် (၁၂.၅ မှ ၂၅ ကီလို)
အပင်ပွားစည်းချိန် (သို့) ရေမြုပ်နေပါက ရေကျပြီး ၇ ရက် အကြာ*	ယူရီးယား ၁/၂ အိတ် (၂၅ ကီလို) ပိုတက်ရှ် ၁/၄ အိတ် (၁၂.၅ ကီလို)
ပထမအကြိမ်ထည့်ပြီး ၁၅ - ၂၀ ရက်	ယူရီးယား ၁/၄ အိတ် (၁၂.၅ ကီလို)
ဖုံးတုံးလုံးတုံးမတိုင်မီ ၅ - ၆ ရက်အလို	ယူရီးယား ၁/၄ အိတ် (၁၂.၅ ကီလို) ပိုတက်ရှ် ၁/၄ အိတ် မှ ၁/၂ အိတ် (၁၂.၅ မှ ၂၅ ကီလို)

၆။ ရေသွင်းရေထုတ် ပြုလုပ်ခြင်း

- တာရိုး၊ တမံနှင့် ရေသွင်းရေထုတ် ရေတံခါးများကို တစ်ကွင်း တစ်စပ်အတွင်းရှိ တောင်သူများပူးပေါင်း၍ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ပြုလုပ်၊ ပြင်ဆင် မွမ်းမံပါ။
- ရေသွင်း၊ ရေထုတ်လွယ်ကူစေရန် လယ်ကြားမြောင်းများ ပြုလုပ်ပါ။
- ရေစီမံခန့်ခွဲမှုကို လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် စိုက်ကွင်း မြေမျက်နှာပြင်ကို ညီအောင်ညှိပါ။